

Buletin Informativ

Trimestrul III 2018

Comisia Națională a Pieței Financiare

PIAȚA FINANCIARĂ NEBANCARĂ

Comisia Națională a Pieței
Financiare
mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare 77.

+373 22 859 401

+373 22 859 430

PIAȚA DE CAPITAL

VOLUMUL EMISIUNILOR
DE VM (mil. lei)

*2018 ian-sept :468,92 (↑240,45)

INVESTIȚII STRĂINE
EFECTUATE PE PIAȚA
PRIMARĂ (mil. lei)

*2018 ian-sept:17,29 (↓30,93)

VOLUMUL TRANZACȚIILOR
PE PIAȚA
SECUNDARĂ (mil. lei)*2018 ian-sept: 3445,14
(↑3062,06)VOLUMUL TRANZACȚIILOR
PE PIAȚA
REGLEMENTATĂ (mil. lei)*2018 ian-sept:
1441,50(↓1348,5)VOLUMUL TRANZACȚIILOR
ÎN AFARA PIEȚEI
REGLEMENTATE
SAU MTF (mil. lei)

*2018 ian-sept: 44,88

VOLUMUL
TRANZACȚIILOR
EFECTUATE
ÎN CADRUL MTF

2018 ian-sept: 287,56 (mil.lei)

TRANZACȚII CU
PARTICIPAREA
INVESTITORILOR
STRĂINI (mil. lei)

*2018 ian-sept: 243,93 (↑202,09)

PIAȚA ASIGURĂRILOR

PRIME BRUTE
SUBSCRISE (mil. lei)

*2018 ian-sept:1092,20 (↑24,2)

DESPĂGUBIRI ȘI
INDEMNIZAȚII DE
ASIGURARE (mil. lei)

*2018 ian-sept: 417,3 (↑67,6)

ACTIVE NETE
ALE SOCIETĂȚILOR
DE ASIGURARE (mil. lei)

*2018 ian-sept:1450,0 (↑69,3)

REZERVE DE
ASIGURARE (mil. lei)

*2018 ian-sept:1674,6(↑135,8)

VOLUMUL TOTAL
AL PRIMELOR CEDATE
ÎN REASIGURARE (mil.lei)

2018 ian-sept:205,1(↓20,8)

ASOCIAȚII DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

PORTOFOLIUL DE
ÎMPRUMUTURI
ACORDATE (mil. lei)

*2018 ian-sept: 831,69(↑130,59)

CAPITALUL PROPRIU
(mil. lei)

*2018 ian-sept: 275,6(↑40,5)

DEPUNERI DE
ECONOMII (mil. lei)

*2018 ian-sept: 490,2 (↑101,2)

ACTIVE (mil. lei)

*2018 ian-sept: 941,07
(↑127,7)

* ↑ - creștere față de perioada similară a anului precedent

* ↓ - descreștere față de perioada similară a anului precedent

I. EVOLUȚIA PIEȚEI DE CAPITAL

- 1.1. Piața primară a valorilor mobiliare
 - 1.1.1. Emisiuni înregistrate la înființarea societăților pe acțiuni și emisiuni suplimentare de valori mobiliare
 - 1.1.2. Investiții străine efectuate pe piața primară a valorilor mobiliare
- 1.2. Piața secundară a valorilor mobiliare
 - 1.2.1. Tranzacții pe piața reglementată
 - 1.2.2. Tranzacții efectuate în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare (MTF)
 - 1.2.3. Tranzacții în afara pieței reglementate
 - 1.2.4. Tranzacții cu participarea investitorilor străini
 - 1.2.4.1. Tranzacții cu acțiunile emise de băncile comerciale cu participarea investitorilor străini

II. ACTIVITATEA PERSOANELOR
LICENȚIATE ȘI AUTORIZATE PE
PIAȚA DE CAPITAL

- 2.1. Bursa de Valori a Moldovei
- 2.2. Depozitarul Național de Valori Mobiliare
- 2.3. Societățile de investiții
- 2.4. Societățile de registru
- 2.5. Fondurile de investiții
- 2.6. Administratorii fiduciari

III. PIAȚA ASIGURĂRILOR

- 3.1. Prime brute subscrise
- 3.2. Despăgubiri și indemnizații de asigurare
- 3.3. Activele nete și capitalul social ale companiilor de asigurare
- 3.4. Rezervele de asigurare
- 3.5. Reasigurarea
- 3.6. Rezultatele financiare ale companiilor de asigurare

IV. ACTIVITATEA ASOCIAȚIILOR DE
ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

- 4.1. Indicatori generali
- 4.2. Portofoliul de împrumuturi acordate
- 4.3. Active
- 4.4. Capitalul propriu
- 4.5. Depuneri de economii
- 4.6. Rezultate financiare

V. ACTIVITATEA BIROULUI
ISTORILOR DE CREDIT

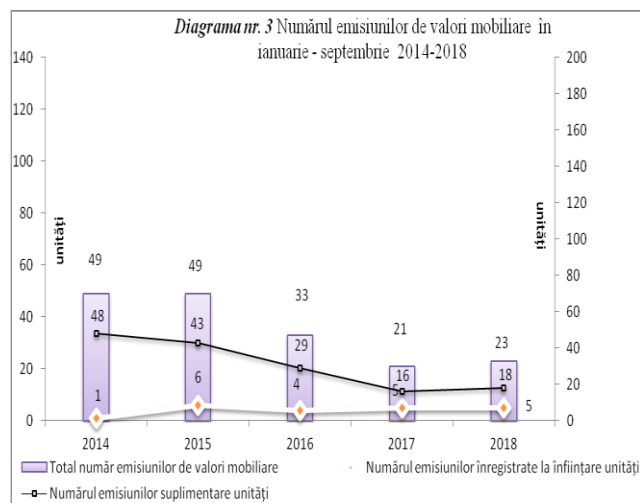
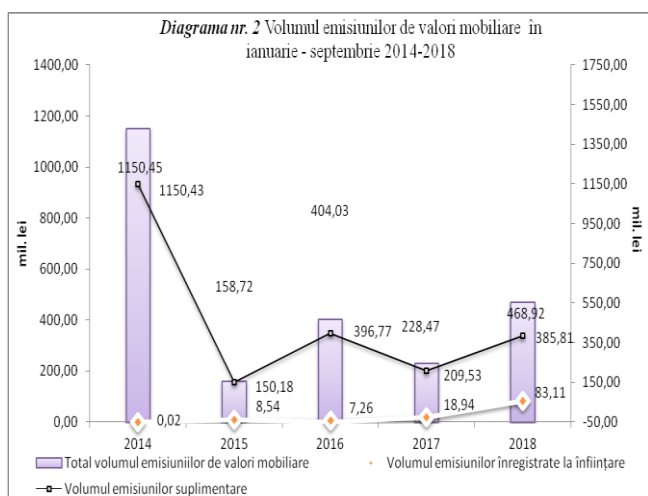
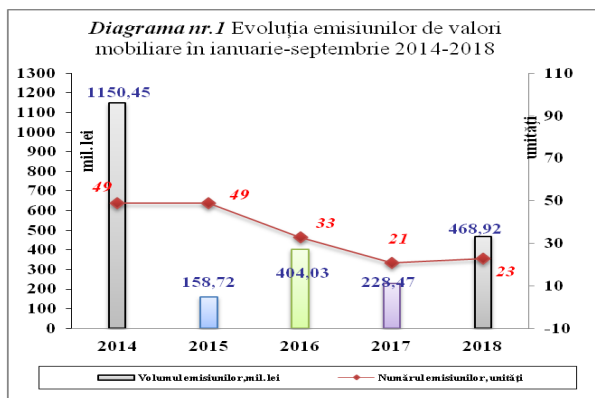
I. EVOLUȚIA PIETEI DE CAPITAL

1.1. Piața primară a valorilor mobiliare

1.1.1 Emisiuni înregistrate la înființarea societăților pe acțiuni și emisiuni suplimentare de valori mobiliare

În perioada ianuarie – septembrie 2018 au fost realizate 23 emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 468,92 mil. lei, ceea ce constituie o mărire cu 240,45 mil. lei sau cu 105,24% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017 **Diagrama nr. 1.**

Evoluția numărului și a volumului emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie - septembrie 2014-2018 este reflectată în **Diagrama nr. 2** și **Diagrama nr. 3.**

În ianuarie - septembrie 2018 din Registrul de stat al valorilor mobiliare au fost excluse valorile mobiliare a 79 societăți pe acțiuni: 8 societăți ca rezultat al reorganizării și 71 societăți ca rezultat al lichidării (**Tabelul nr. 1**).

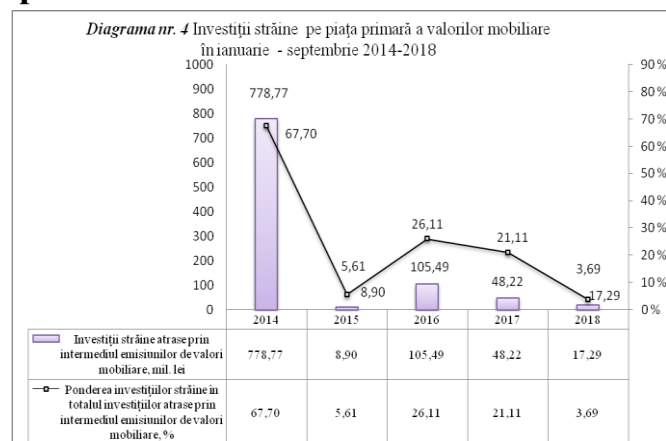
Tabelul nr. 1 Excluderea valorilor mobiliare din Registrul de stat al valorilor mobiliare în ianuarie - septembrie 2014-2018

Indicatori	2014	2015	2016	2017	2018
Numărul înregistrărilor în RSVM ca rezultat al reorganizării societăților pe acțiuni	3	4	6	4	8
Numărul înregistrărilor în RSVM ca rezultat al lichidării societăților pe acțiuni	-	9	16	11	71

1.1.2 Investiții străine efectuate pe piața primară a valorilor mobiliare

Volumul investițiilor străine atrase prin intermediul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie - septembrie 2018 constituie 17,29 mil. lei. Valoarea investițiilor străine s-a diminuat cu 30,93 mil. lei sau cu 64,14% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017.

Astfel, cota investițiilor străine constituie 3,69 % din volumul total al emisiunilor de valori mobiliare înregistrate în perioada de referință **Diagrama nr. 4.**

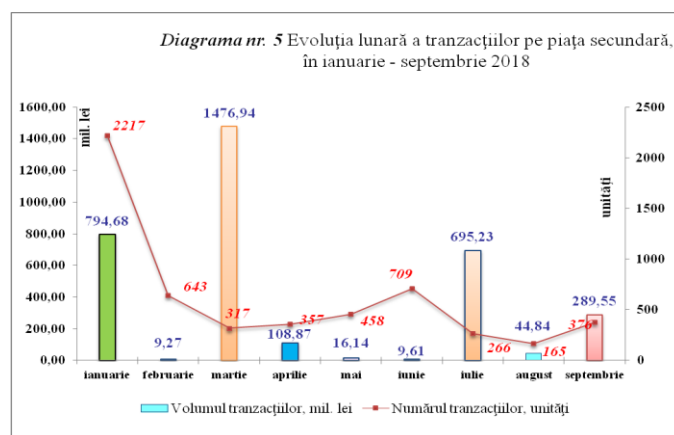

1.2. Piața secundară a VM

1.2.1 Tranzacții cu valori mobiliare pe piața secundară

În ianuarie – septembrie 2018 pe piața secundară au fost efectuate 5508 tranzacții în volum de 3445,14 mil. lei, volumul acestora înregistrând o creștere cu 3 062,06 mil. lei sau de circa 9 ori față de perioada ianuarie – septembrie a anului precedent (**Tabelul nr. 2**).

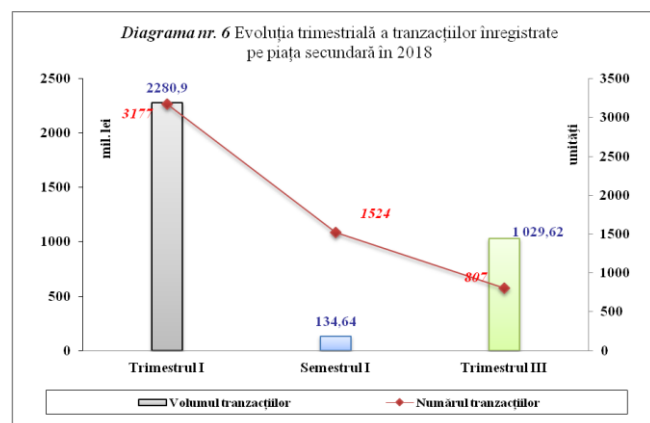
Evoluția tranzacțiilor pe piața secundară în perioada ianuarie - septembrie 2018 se prezintă în **Diagrama nr. 5.**

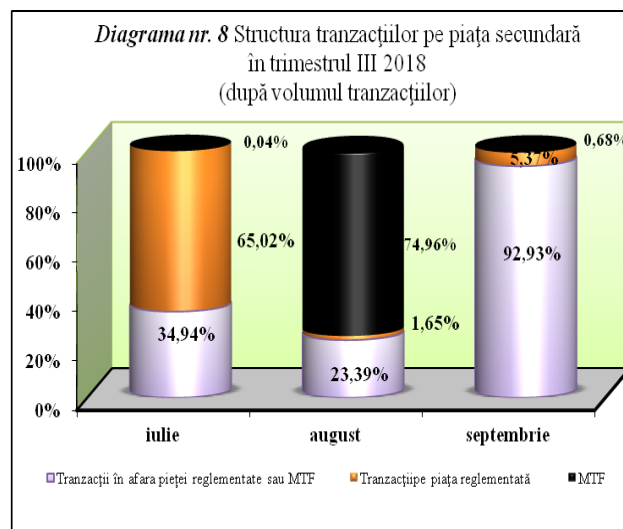
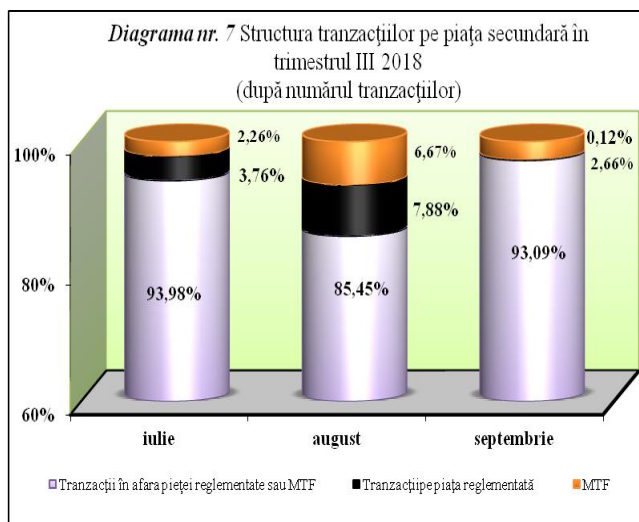
Tabelul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie – septembrie 2017-2018

Ianuarie – septembrie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		În afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	Numărul tranzacțiilor (unități)	Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	Numărul tranzacțiilor (unități)	Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	Numărul tranzacțiilor (unități)	Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	Numărul total al tranzacțiilor (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (mil. lei)
2017	265	92,60	73	2,92	18 850	287,56	19 188	383,08
2018	245	1 441,50	70	44,88	5 193	1 958,76	5 508	3 445,14

Cu referire la dinamica trimestrială, se constată că volumul tranzacțiilor evoluează uniform. În trimestrul I a fost înregistrată o creștere semnificativă față de trimestrul III aproximativ de 17 ori fiind urmată de o creștere în semestrul I aproximativ de 2 ori. Totodată, numărul tranzacțiilor înregistrează o descreștere de la 3177 unități în trimestrul I la 1524 unități în semestrul I, și 807 tranzacții în trimestrul III 2018 **Diagrama nr. 6.**

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în trimestrul III 2018 după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora este reflectată în **Diagrama nr. 7 și Diagrama nr. 8.**

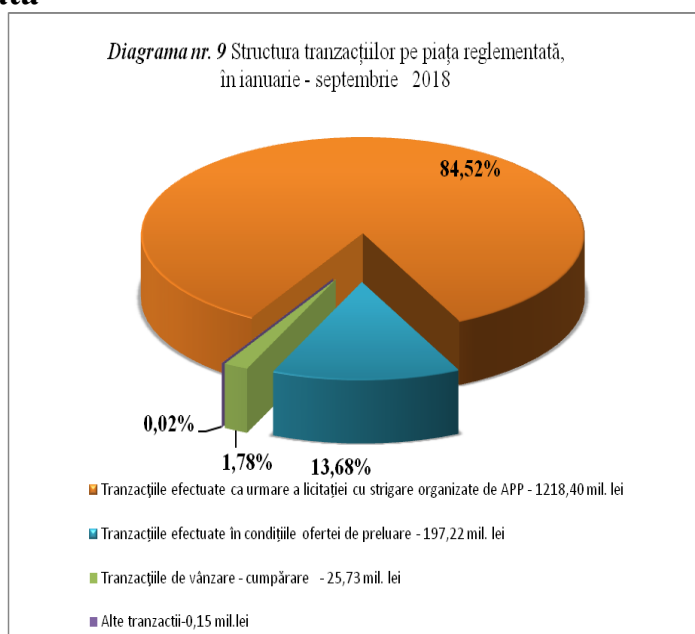
Totodată, în trimestrul III 2018, pe piața secundară, CNPF a aprobat 3 prospecte a ofertei de preluare benevolă a acțiunilor **(Tabelul nr.3)**

Tabelul nr. 3 Ofertele de preluare pe piața secundară derulate în perioada iulie – septembrie 2018

Nr.	Nr. Hotărârii CNPF	Data publicării în Monitorul Oficial al RM	Denumirea ofertantului	Date despre valorile mobiliare ce constituie obiectul ofertei			
				Denumirea emitentului	Valoarea nominală, lei	Preț propus, lei	Nr. de acțiuni ce constituie obiect al ofertei
1.	nr.32/3 din 23.07.2018	03.08.2018	Dubăsaru Dumitru	SA „DIGRENTA”	1,00	1,25	81 667
2.	nr.34/1 din 30.07.2018	03.08.2018	SA „FABRICA DE UNT FLOREȘTI”	SA „UZINA BIOCHIMICĂ DIN BĂLȚI”	15,00	6,00	28 789
3.	nr. 36/3 din 13.08.2018	17.08.2018	Diaconu Gheorghe	ÎNTRERINDERE PISCICOLĂ „COSTEȘTI” SA	10,00	10,00	19 354

1.2.2. Tranzacții pe piața reglementată

În ianuarie - septembrie 2018 pe piața reglementată au fost efectuate 245 tranzacții sau cu 20 mai puține comparativ cu ianuarie - septembrie 2017. Volumul total al acestora a constituit 1441,50, mil. lei, fiind cu 1348,9 mil. lei mai puțin față de perioada similară a anului precedent. Numărul total de valori mobiliare tranzacționate se cifrează la 13,50 mil. unități. Potrivit structurii tranzacțiilor, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor efectuate ca urmare a licitațiilor cu strigare organizate de Agenția Proprietății Publice care constituie 1218,40 mil. lei sau 84,52% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată. A 2 poziție revine tranzacțiilor ca rezultat al ofertelor de preluare pe piața secundară care constituie 197,22 mil. lei sau 13,68% din volumul total al

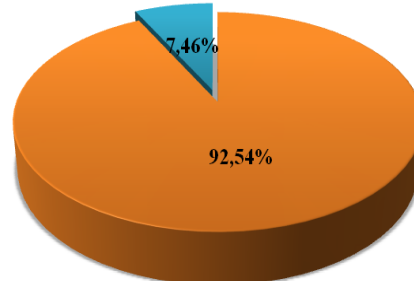
tranzacțiilor. Tranzacțiile de vânzare - cumpărare constituind 25,73 mil. lei sau 1,78% , și alte tranzacții care constituie 0,15 mil. lei sau 0,02% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată (Diagrama nr. 9).

3.2.3 Tranzacții efectuate în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare (MTF)

În ianuarie - septembrie 2018 în cadrul MTF au fost efectuate 70 tranzacții în volum de 44,88 mil. lei raportate la 2,64 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de vânzare – cumpărare în volum de 41,53 mil. lei sau 92,54% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF. Totodată, au fost efectuate tranzacții ca urmare a licitațiilor cu strigare (pachet unic) în volum de 3,35 mil. lei sau 7,46% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF. (Diagrama nr.10)

Diagrama nr. 10. Structura tranzacțiilor efectuate în cadrul MTF în ianuarie - septembrie 2018

■ Tranzacții de vânzare-cumpărare - 41,53 mil lei
 ■ Tranzacții ca urmare a licitațiilor cu strigare (pachet unic) - 3,36 mil. lei

1.2.4. Tranzacții în afara pieței reglementate și MTF

În ianuarie - septembrie 2018 în afara pieței reglementate și MTF au fost înregistrate 5193 tranzacții în volum de 1958,76 mil. lei. Numărul total de valori mobiliare tranzacționate se cifrează la 120,96 mil. unități.

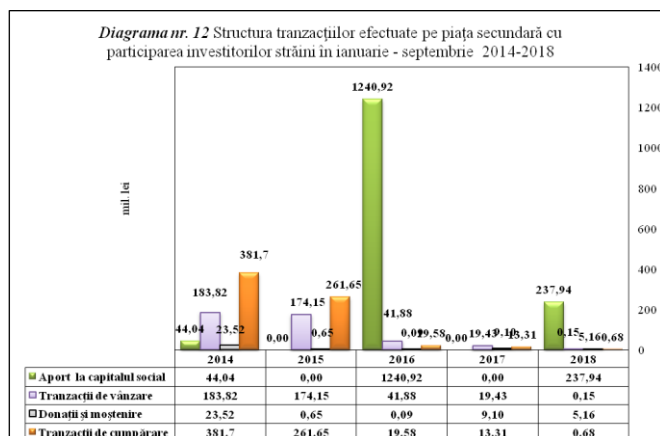
1.2.4 Tranzacții cu participarea investitorilor străini

În ianuarie - septembrie 2018 pe piața secundară a valorilor mobiliare au fost înregistrate 116 de tranzacții cu participarea investitorilor străini în volum total de 243,93 mil. lei sau cu 202,09 mil. lei mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent.

În structura tranzacțiilor cu participarea investitorilor străini ponderea maximă revine tranzacțiilor privind Aportul la capitalul social care constituie 237,94 mil. lei sau 97,55% din volumul total al tranzacțiilor cu participarea investitorilor străini. Totodată, tranzacțiile de donații și moștenire – 5,16 mil. lei sau 2,12%, tranzacțiile de cumpărare - 0,68 mil. lei sau 0,28% și respectiv tranzacțiile de vânzare constituie 0,15 mil. lei sau 0,07% din volumul total al tranzacțiilor cu participarea investitorilor străini (Diagrama nr. 12).

Dinamica structurii tranzacțiilor cu participarea investitorilor străini în trimestrul III 2014-2017 este prezentată în Tabelul nr.4.

Diagrama nr. 12 Structura tranzacțiilor efectuate pe piața secundară cu participarea investitorilor străini în ianuarie - septembrie 2014-2018

Tabelul nr. 4 Structura tranzacțiilor efectuate cu participarea investitorilor străini în trimestrul III (2015-2018), mil. lei

Tipul tranzacției	2015	2016	2017	2018
Cumpărare	0,78	0,21	8,71	0,68
Vânzare	0,47	3,46	14,84	0,15
Aport la capitalul social	0,00	0,00	0,00	237,94
Donații și moșteniri	0,11	0,04	1,54	5,16
TOTAL	1,36	3,71	25,09	243,93

II. ACTIVITATEA PERSOANELOR LICENȚIATE ȘI AUTORIZATE PE PIAȚA DE CAPITAL

2.1. Bursa de Valori a Moldovei

Bursa de Valori a Moldovei (BVM) a activat pe parcursul trimestrului III 2018, în conformitate cu licența de operator de piață și autorizația de piață reglementată, eliberată pe termen nelimitat (Hotărârea CNPF nr. 23/3 din 08.05.2015¹) și autorizația de sistem multilateral de tranzacționare, eliberată pe termen nelimitat (Hotărârea CNPF nr.60/8 din 13.11.2015²).

La finele perioadei de raportare mărimea capitalului propriu al BVM a constituit 7,34 mil. lei înregistrat o creștere cu 3,70 mil. lei sau 101,65% comparativ cu perioada similară a anului precedent.

2.2. Depozitarul Național de Valori Mobiliare

Depozitarul Național de Valori Mobiliare (DNVM) în trimestrul III 2018 a activat în conformitate cu licența de depozitar central (Hotărârea CNPF nr. 25/3 din 15.05.2015³).

La finele perioadei de raportare capitalul propriu al DNVM a constituit 4,82 mil. lei, fiind înregistrată o creștere cu 2,32 mil. lei sau 92,80% față de perioada similară a anului precedent.

2.3. Societățile de investiții

La finele trimestrului III 2018 16 societăți de investiții, inclusiv 8 bănci comerciale au activat în baza licențelor pentru dreptul de a presta servicii pe piața de capital.

Prin intermediul societăților de investiții nebankare au fost efectuate 81 tranzacții în valoare totală de 95,10 mil. lei, de circa 7 ori mai mult comparativ cu trimestrul III 2017, dintre care: 30 tranzacții în valoare totală de 17,65 mil. lei au fost efectuate pe piața reglementată; 48 tranzacții în valoare de 77,41 mil. lei au fost înregistrate în cadrul Sistemului Multilateral de Tranzacționare (MTF) și respectiv 3 tranzacții în valoare de 0,04 mil. lei au fost efectuate în afara pieței reglementate sau MTF.

Entitățile raportoare au respectat cerințele de licențiere privind normativul capitalului propriu minim stabilit de legislația în vigoare. Astfel, mărimea consolidată a capitalului propriu constituie 34,49 mil. lei, înregistrând o micșorare cu 1,36 mil. lei față de trimestrul III 2017.

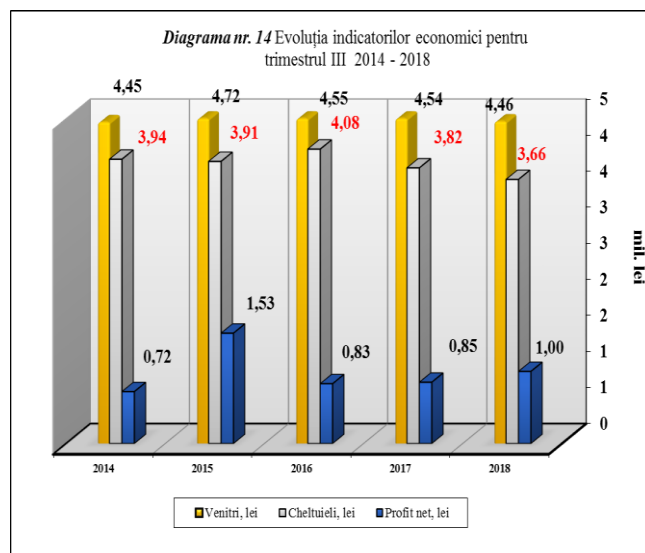
Prin intermediul băncilor comerciale în calitate de societăți de investiții în trimestrul III 2018 au fost efectuate 54 tranzacții în valoare totală de 919,21 mil. lei.

2.4. Societățile de registru

În trimestrul III 2018, pe piața de capital au prestat servicii de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare 9 societăți de registru în baza autorizațiilor acordate de CNPF pentru dreptul de a desfășura activitate profesională pe piața de capital.

Conform prevederilor pct. 113 și pct. 115 din Regulamentul privind licențierea și autorizarea pe piața de capital (Hotărârea CNPF nr. 56/11 din 14.11.2014), cerințele obligatorii față de capitalul propriu minim pentru desfășurarea activității de ținere a registrului (1,0 mil. lei) și fondul de garanție (0,3 mil. lei) au fost respectate de toate societățile de registru.

În rezultatul analizei situațiilor financiare întocmite și prezentate de societățile de registru în conformitate cu Instrucțiunea cu privire la raportările persoanelor licențiate și autorizate pe piața de capital (Hotărârea CNPF nr.38/5 din 03.07.2015), se relevă următoarele date agregate: capitalul social și suplimentar – 6,42 mil. lei, capitalul propriu – 12,25 mil. lei, venituri operaționale – 4,46 mil. lei, cheltuieli operaționale – 3,66 mil. lei. În perioada raportată societățile de

¹ Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.115-123/758 din 15.05.2015.

² Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.311-316/2261 din 20.11.2015.

³ Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.131-138/889 din 29.05.2015

registru au acumulat un profit net total în mărime de 1,00 mil. lei, cu 17,65 % mai mult față de perioada similară a anului precedent. **(Diagrama nr. 14)**

III. PIAȚA ASIGURĂRILOR

3.1. Prime brute subscrise

La situația din 30.09.2018 activitate licențiată pe piața asigurărilor au desfășurat 15 companii de asigurări și 2 companii supravegheate de CNPF, urmare a retragerii licenței de activitate.

În 9 luni ale anului 2018, primele brute subscrise din activitatea de asigurări au constituit 1092,2 mil lei, înregistrând o creștere de 2,27% sau cu 24,2 mil lei, față de perioada similară a anului precedent. Dinamica volumului primelor brute subscrise în ianuarie-septembrie 2014-2018 se prezintă în **Tabelul nr. 5.**

Tabelul nr. 5. Volumul primelor subscrise în ianuarie - septembrie 2014-2018

Anul	Prime brute subscrise (mil lei)	Modificarea față de anul precedent	
		În mărime relativă (%)	În mărime absolută (mil lei)
2014	900,3	3,36	29,3
2015	909,2	0,99	8,9
2016	1014,6	11,59	105,4
2017	1068,0	5,26	53,4
2018	1092,2	2,27	24,2

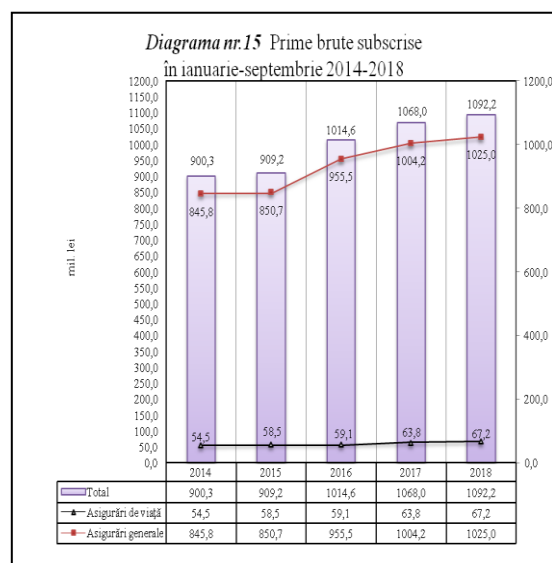
Din volumul total de prime brute subscrise la nivelul pieței asigurărilor, asigurările de viață au generat prime brute subscrise în valoare de 67,2 mil lei, fiind în creștere cu 5,33%, față de perioada similară a anului 2017. În timp ce, primele brute subscrise în asigurări generale au constituit 1025,0 mil lei fiind în creștere cu 2,07% față de ianuarie – septembrie 2017.

Ponderea, asigurărilor generale în totalul primelor brute subscrise constituie 93,85% înregistrând o descreștere de 0,17 puncte procentuale, iar cea a asigurărilor de viață s-a majorat de la 5,97% până la 6,15%. Dinamica primelor brute subscrise pe total și pe categorii de asigurare în 9 luni ale anilor 2014-2018 se prezintă în **Diagrama nr.15.**

Companiile de asigurări, conform raportărilor prezentate la data de 30.09.2018, dețineau un portofoliu de 812 085 contracte/polițe în vigoare, sau cu 22 992 contracte/polițe mai mult decât la 30.09.2017. Numărul contractelor/polițelor de asigurare în vigoare raportate de companiile de asigurări, care au practicat asigurări generale, constituia la data de 30.09.2018 – 780 093 unități, reprezentând 96,06% din totalul contractelor/polițelor în vigoare.

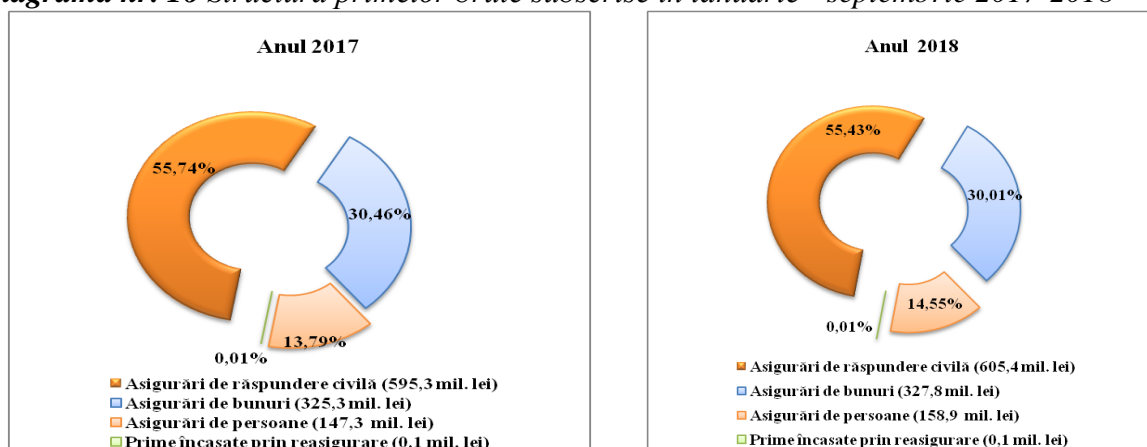
În sectorul asigurărilor de viață companiile au raportat un număr de 31 992 contracte în vigoare, reprezentând 3,94% din totalul contractelor de asigurare în vigoare.

Indicatorii primelor brute subscrise pe obiect al asigurării în perioada de referință comparativ cu perioada similară a anului precedent, au înregistrat următoarele modificări. Asigurările de răspundere civilă au crescut cu 1,70%, ceea ce constituie 10,1 mil lei, asigurările de bunuri au crescut cu 0,77%, ceea ce constituie 2,5 mil lei, asigurările de persoane s-au majorat cu 7,88%, sau cu 11,6 mil lei și primele încasate pe riscurile primite în reasigurare au constituit 0,1 mil lei.

Structura primelor brute subscrise în perioada ianuarie – septembrie 2018 s-a modificat, astfel ponderea asigurărilor obligatorii constituie 49,15% (536,8 mil lei), respectiv a asigurărilor facultative – 50,85% (555,4 mil lei). Potrivit obiectului asigurării, asigurările de răspundere civilă reprezintă 55,43% din total, asigurările de bunuri – 30,01%, asigurările de persoane – 14,55% și primele încasate prin reasigurare – 0,01%. Structura primelor brute subscrise în ianuarie - septembrie 2017-2018 se prezintă în **Diagrama nr. 16**.

Diagrama nr. 16 Structura primelor brute subscrise în ianuarie - septembrie 2017-2018

3.2. Despăgubiri și indemnizații de asigurare

În ianuarie - septembrie 2018 companiile de asigurare au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare în sumă de 417,3 mil lei, indicatorul respectiv fiind în creștere față de perioada similară a anului precedent cu 67,6 mil lei sau cu 19,33%. Dinamica despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare plătite de asigurători în ianuarie-septembrie 2014-2018 se prezintă în **Tablelul nr. 6**.

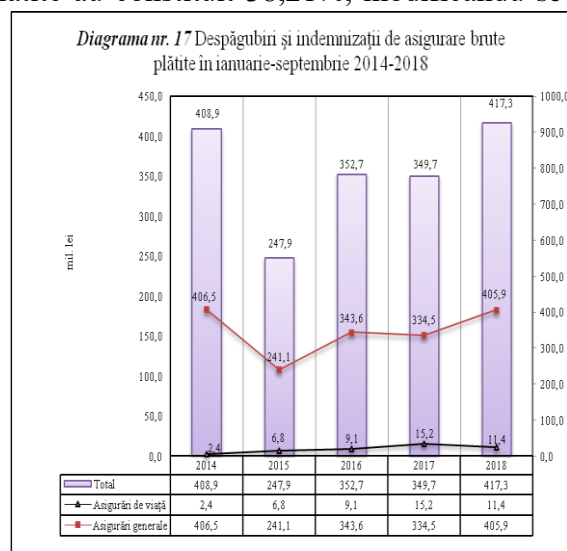
Tablelul nr. 6 Despăgubirile și indemnizațiile de asigurare plătite în ianuarie - septembrie 2014-2018

Anul	Despăgubiri și indemnizații plătite (mil lei)	Modificarea față de anul precedent	
		În mărime relativă (%)	În mărime absolută (mil lei)
2014	408,9	28,22	90,0
2015	247,9	-39,37	-161,0
2016	352,7	42,28	104,8
2017	349,7	-0,85	-3,0
2018	417,3	19,33	67,6

Raportate la totalul primelor brute subscrise, despăgubirile plătite au constituit 38,21%, modificându-se cu o creștere în valoare absolută de 5,47 puncte procentuale față de perioada similară a anului precedent.

Asigurătorii care au desfășurat asigurări generale au plătit despăgubiri în sumă de 405,9 mil lei sau 97,27% din totalul despăgubirilor plătite, iar asigurătorii care au desfășurat activitatea de asigurare de viață au plătit despăgubiri în sumă de 11,4 mil lei, cota lor fiind de 2,73%. Dinamica despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare plătite în asigurări generale și în asigurări de viață în ianuarie-septembrie 2014-2018 se prezintă în **Diagrama nr. 17**.

Despăgubirile plătite, raportate la primele brute subscrise pentru asigurările generale, au reprezentat 39,60%, iar raportul pentru asigurările de viață constituie 16,96%.

În perioada de referință despăgubirile plătite pentru asigurările de răspundere civilă au înregistrat o creștere cu 25,1 mil lei sau cu 14,70%, asigurările de bunuri s-au majorat cu 27,6 mil lei sau cu 19,45%, iar pentru asigurările de persoane creșterea a fost cu 14,3 mil lei sau 38,03%.

În rezultat, structura despăgubirilor plătite la situația din 30.09.2018 s-a modificat: cota parte a despăgubirilor pentru asigurări de răspundere civilă s-a redus cu 1,88 puncte procentuale, iar cea pentru asigurări de bunuri a crescut cu 0,06 puncte procentuale, asigurările de persoane au crescut cu 1,70 puncte procentuale. **(Diagrama nr. 18).**

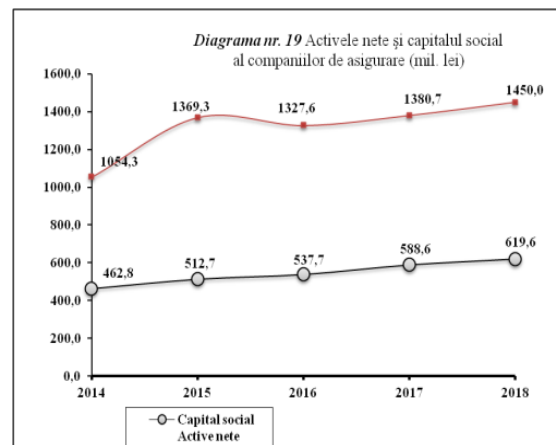
Diagrama nr. 18 Structura despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare în ianuarie - septembrie 2017-2018

Despăgubirile plătite raportate la primele brute subscrise pentru asigurările obligatorii au constituit 34,78%, iar pentru asigurările facultative – 41,52%. Potrivit obiectului asigurării, despăgubirile plătite raportate la primele brute subscrise au reprezentat pentru asigurările de răspundere civilă – 32,36%, pentru asigurările de bunuri – 51,53%, pentru asigurările de persoane – 32,66%.

3.3. Activele nete și capitalul social ale companiilor de asigurare

Activele nete ale companiilor de asigurare la 30.09.2018 au constituit 1450,0 mil lei. Modificări pozitive față de perioada similară a anului precedent au fost înregistrate la 10 companii, în volum de 164,4 mil lei. În același timp indicatorul dat s-a redus la 7 companii cu 95,1 mil lei. Valoarea totală a capitalului social vărsat de către asigurații a constituit 619,6 mil lei, această modificare fiind influențată de majorarea capitalului social pentru două companii de asigurări în sumă de 31,0 mil lei. **(Diagrama nr. 19)**

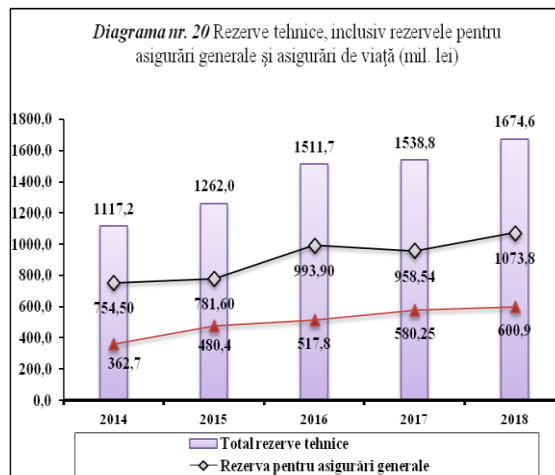

3.4. Rezervele de asigurare

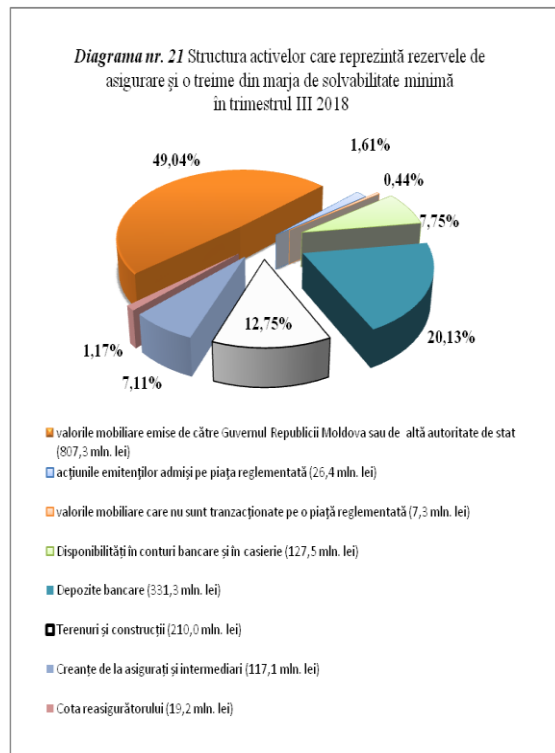
Rezervele tehnice aferente asigurărilor generale constituie 1073,8 mil lei (64,12%) din volumul total, iar rezervele matematice și tehnice aferente asigurărilor de viață – 600,9 mil lei (35,88%).

Rezervele constituite pentru riscurile asumate prin contractele de asigurări generale sunt:

- rezerva primei necâștigate în volum de 546,8 mil lei (50,92% din valoarea totală a rezervelor aferente asigurărilor generale);
- rezerva de daune declarate, dar nesoluționate în volum de 369,5 mil lei (34,41% din valoarea totală a rezervelor aferente asigurărilor generale);
- rezerva de daune neavizate și alte rezerve tehnice în volum de 157,5 mil lei (14,67% din totalul rezervelor aferente asigurărilor generale).

Conform cerințelor stabilite, asigurătorii sunt obligați să plaseze rezervele de asigurare și marja de solvabilitate minimă în valori mobiliare, depozite bancare, disponibilități în conturi bancare curente, disponibilități în casierie, terenuri și construcții, creanțe de la asigurați și intermediari. Plasarea activelor admise să reprezinte rezervele de asigurare și o treime din marja de solvabilitate minimă ale companiilor de asigurare conform situației din 30.09.2018 se prezintă în **Diagrama nr. 21**.

3.5. Reasigurarea

Volumul total al primelor cedate în reasigurare, cumulate pentru asigurări generale și de viață, a constituit în perioada de referință 205,1 mil lei. Ponderea primelor, cedate în reasigurare, în volumul total de prime brute subscrise la 30.09.2018 a constituit 18,78%.

Principalii indicatori ai activității de reasigurare se prezintă în **Tabelul nr. 7**.

Tabelul nr. 7. Principalii indicatori ai primelor cedate în reasigurare în ianuarie - septembrie 2018, mil lei

Indicatori	Asigurări generale	Asigurări de viață	Total (generale și de viață)
Prime brute subscrise, mil lei	1025,0	67,2	1092,2
Prime cedate în reasigurare, mil lei	202,9	2,2	205,1
Ponderea primelor cedate în reasigurare în totalul primelor brute subscrise, %	19,80%	3,27%	18,78%

3.6. Rezultatele financiare ale companiilor de asigurare

Conform rezultatelor financiare, companiile de asigurare au raportat în perioada ianuarie – septembrie 2018 un profit net de 38,3 mil lei. Valoarea cumulată a profitului net înregistrată de către 13 companii de asigurări a constituit 72,3 mil lei, iar cel mai mare profit a fost obținut de către CA „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A. (24,1 mil lei). În același timp, 4 companii de asigurări au înregistrat pierdere financiară în sumă totală de 34,0 mil lei.

III. ACTIVITATEA ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

4.1. Indicatori generali

Conform situației din 30.09.2018 dețin licență de categoria A și B pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut 274 asociații, din care 208 licență de categoria A, 64 licență de categoria B, iar alte 2 asociații dețin licența asociației centrale.

Dinamica indicatorilor de bază ai AEÎ este reflectată în **Tabelul nr.8.**

Tabelul nr. 8 Indicatorii generali privind activitatea AEÎ

Indicatori	30.09.2017	30.09.2018	2018 față de 2017 (%)
	Numărul membrilor AEÎ (persoane)	134 749	147 648
Numărul beneficiarilor de împrumuturi (persoane)	42 345	43 228	102,09
Numărul depunătorilor de economii (persoane)	6 647	7 244	108,99
Capital propriu (mil. lei)	235,1	275,62	117,24
Împrumuturi acordate (mil. lei)	701,1	831,69	118,63
Depuneri de economii (mil. lei)	389,0	490,19	126,02
Credite bancare și împrumuturi primite (mil. lei)	176,0	155,53	88,37

Numărul membrilor asociațiilor la data de 30.09.2018 s-a majorat nesemnificativ cu 9,58% comparativ cu perioada similară a anului precedent, de la 134 749 persoane până la 147 648 persoane, iar numărul beneficiarilor de împrumuturi a constituit 43 228 persoane, crescând cu 2,09% față de situația înregistrată la 30.09.2017.

Numărul depunătorilor de economii a constituit 6 647 persoane majorându-se cu 10,5 % față de aceeași perioadă a anului precedent.

În perioada de referință, valoarea medie a unui împrumut ce revine unui membru beneficiar de împrumut a fost de 16,6 mii lei, valoare în creștere cu 2,9 mii lei față de perioada similară a anului 2017. Concomitent, valoarea medie a economiilor atrase sub formă de depuneri ce revine unui membru depunător s-a majorat cu 32,4%, fiind de 58,5 mii lei. Majorarea respectivă se datorează creșterii valorii depunerilor de economii cu 46,4%.

4.2. Portofoliul de împrumuturi acordate

Valoarea totală a împrumuturilor acordate membrilor asociațiilor la data de 30.09.2018 este de 831,69 mil. lei, fiind în creștere cu 18,6% față de valoarea înregistrată la finele trimestrului III 2017 (**Tabelul nr. 9**).

Conform situației la finele trimestrului III 2018, în structura portofoliului de împrumuturi consolidat al asociațiilor, 92,2% revin împrumuturilor pentru care se respectă condițiile contractuale (standarde), situația similară aceleiași perioadei a anului 2017 (**Tabelul nr. 9**).

Tabelul nr. 9 Structura portofoliului de împrumuturi acordate de către AEÎ (mil. lei)

Categoria	Împrumuturi acordate		2018 față de 2017 (%)
	30.09.2017	30.09.2018	
Standard	652,5	766,34	117,5
Supravegheat	23,5	28,00	119,2
Substandard	9,0	10,89	121,0
Dubios	6,9	7,49	108,6
Compromis	9,2	18,97	206,2
Total	701,1	831,69	118,63

4.3. Active

Conform situației la finele trimestrului III 2018, volumul consolidat al activelor asociațiilor a constituit 941,06 mil. lei, majorându-se cu 7,67% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Ponderea maximă în totalul activelor revine împrumuturilor acordate, care a constituit 85,64%.

Structura activelor asociațiilor conform situației la finele trimestrului III 2017 și 2018 este prezentată în **Tabelul nr. 10.**

Tabelul nr. 10 Structura activelor AEÎ (mil. lei)

Active	30.09.2017	30.09.2018	Modificare absolută
Împrumuturi acordate și creanțe privind dobânzile aferente diminuate cu valoarea provizionului	740,30	805,85	+8,9
Mijloace bănești în numerar, conturi curente și depozite bancare	46,27	37,89	-18,12
Imobilizări necorporale și corporale	14,73	19,61	+33,13
Titluri de valoare	5,09	5,02	-1,38
Alte active și mijloace bănești	67,65	72,69	+7,45
TOTAL	874,04	941,06	+7,67

4.4. Capitalul propriu

Capitalul propriu consolidat al asociațiilor la data de 30.09.2018 a înregistrat valoarea de 275,62 mil. lei, fiind în creștere cu 40,5 mil. lei sau 17,2 % față de perioada similară a anului 2017. În trimestrul III 2018 asociațiile înregistrează profit net în mărime de 28,3 mil. lei.

Profitul nerepartizat al anilor precedenți constituie 230,5 mil. lei, fiind în creștere cu 39,6 mil. lei sau 20,9% față de anul 2017.

Structura capitalului propriu al asociațiilor de economii și împrumut la situația din 30.09.2018 este prezentată în **Tabelul nr. 11.**

Tabelul nr. 11 Structura capitalului propriu al AEÎ (mil. lei)

Capitalul Propriu	30.09.2017	30.09.2018	Modificare absolută
Cotele membrilor	15,1	15,7	+4,0
Profitul nerepartizat (pierderea neacoperită) al anilor precedenți	190,9	230,5	+20,8
Profitul net (pierderea netă) al anului de gestiune	28,8	28,3	-1,74
Alte rezerve	0,3	0,9	-
Corectarea rezultatelor anilor precedenți	-0,06	0,2	-
Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung	0,06	0,02	-66,7
TOTAL	235,1	275,62	+17,2

4.5. Depuneri de economii

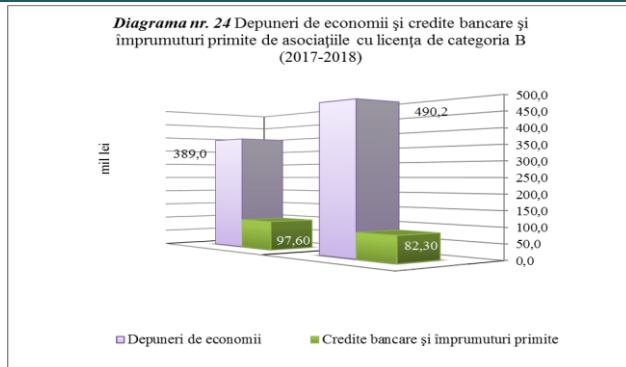
La data de 30.09.2018 valoarea consolidată a depunerilor de economii atrase de asociațiile ce dețin licența de categoria B de la membri a constituit 490,2 mil. lei, majorându-se cu 26,2% comparativ cu valoarea acestui indicator înregistrată la aceeași dată a anului 2017 (**Tabelul nr. 12**).

Tabelul nr. 12 Structura depunerilor de economii după termenul de scadență (mil. lei)

Termenul de scadență	30.09.2017	30.09.2018	2018 față de 2017 (%)	Pondere (%)	
				30.09.2017	30.09.2018
Până la 1 lună	19,4	24,0	123,7	5,0	4,9
De la 1 lună până la 3 luni	26,6	39,9	150,0	6,8	8,1
De la 3 luni până la 1 an	241,6	249,6	103,3	62,1	50,9
De la 1 an până la 3 ani	88,7	135,4	152,7	22,8	27,6
De la 3 ani până la 5 ani	12,2	39,4	323,0	3,2	8,0
Peste 5 ani	0,5	1,9	380,0	0,1	0,4
Total	389,0	490,2	126,0	100,0	100,0

Din totalul depunerilor de economii ponderea maximă revine depunerilor de economii cu termenul de scadență cuprins între trei luni și un an, care constituie 50,9%, în timp ce 27,6% reprezintă depunerile de economii ce au termenul de scadență de la 1 an până la 3 ani.

Volumul depunerilor de economii comparativ cu cel al creditelor bancare și al împrumuturilor primite este reflectat în (**Diagrama nr.24**).

4.6. Rezultate financiare

La finele trimestrului III 2018 asociațiile au înregistrat profit net în volum de 28,3 mil. lei. Rezultatele financiare ale AEÎ sunt reflectate în (**Tabelul nr. 13**).

Tabelul nr. 13 Rezultatele financiare ale AEÎ (mil. lei)

Indicatori	30.09.2017	30.09.2018	2018 față de 2017 (%)
Venituri din dobânzi	113,3	147,7	130,4
Cheltuieli privind dobânzile	46,5	49,1	105,6
Rezultatul net din constituirea și decontarea provizioanelor	-13,2	-15,1	114,4
Profit brut (pierdere brută)	80,0	83,4	104,3
Alte venituri din activitatea operațională	35,5	17,5	49,3
Cheltuieli administrative	59,1	71,1	120,3
Alte cheltuieli din activitatea operațională	2,5	2,6	104,0
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	53,9	27,3	50,7
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	1,4	1,1	78,6
Profit (pierdere) pînă la impozitare	55,3	28,3	51,2
Cheltuieli privind impozitul pe venit	0	0,003	0
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	55,3	28,3	51,2

ACTIVITATEA BIROURILOR ISTORIILOR DE CREDIT

La situația din 30.09.2018, licențe pentru activitatea de prestare a serviciilor de formare, prelucrare și păstrare a istoriilor de credit, precum și de prezentare a rapoartelor de credit și de prestare a serviciilor aferente dețineau 2 birouri a istoriilor de credit .

Total participanți la schimbul informațional sunt 12 bănci comerciale, 5 societăți de leasing, 50 organizații de microfinanțare, 2 asociații de economii și împrumut și 2 asociații centrale de economii și împrumut, o persoană juridică prestatoare de servicii comunale și de telecomunicații.

Tabelul nr. 14 *Indicatori generali privind activitatea birourilor istoriilor de credit*

		TOTAL în perioada de gestiune	Total din momentul formării bazei de date	
Numărul contractelor de credit raportate de către sursele formării istoriilor de credit		132 874	1 399 208	
Numărul istoriilor de credit conținute în baza de date	<i>Pers/fizice</i>	104 984	822 052	
	<i>Pers/juridice</i>	680	20 202	
Numărul rapoartelor de credit prezentate	Utilizatorilor istoriilor de credit	<i>care conține informație</i>	110 523	
		<i>care nu conține informație</i>	135 182	
	Subiecților istoriilor de credit	<i>care conține informație</i>	94	1 520
		<i>care nu conține informație</i>	114	1 601